

Referat af bestyrelsesmøde 24. februar 2026 i bestyrelsen for Naturnationalpark Hellebæk

Deltager:

Organisation	Navn
Bestyrelsesmedlem	Andreas Kelager
Bestyrelsesmedlem	Morten Bæhr Nielsen
Bestyrelsesmedlem	Lone Grønhøj Frandsen
Bestyrelsesmedlem	Rikke Anker Jensen
Bestyrelsesmedlem	Peter Mentz
Bestyrelsesmedlem	Marie Dæhlie Olsen
Bestyrelsesmedlem	Maja L. Brinch
Bestyrelsesmedlem	Dorte Andersen
Bestyrelsesmedlem	Sarah Høegh Petersen
Bestyrelsesmedlem	Poul Erik Pedersen
Bestyrelsesmedlem	Martin Hangler
Bestyrelsesmedlem	Kamilla Konstantyner
Bestyrelsesmedlem	Morten Steen Petersen
Bestyrelsesmedlem	Andreas Jarløv Busch
Bestyrelsesmedlem	Magnus Kæmpegaard
Bestyrelsesmedlem	Kjartan Langsted
Bestyrelsesmedlem	Louise Roum
Bestyrelsesmedlem	Annabeth Zøllner
Bestyrelsesmedlem	Marina Jura Kanne Jensen
Naturstyrelsen	Søren Oldenburg
Naturstyrelsen	Søren Ferdinand Hansen
Naturstyrelsen	Kathrine Kildahl Hansen
Naturstyrelsen	Torben Hoch
Bestyrelsesformand	Daniel Boalth Petersen

Afbud fra: Iben Vyff, Peter Bennett; Jacob Wisberg. Øvrige ikke

fremmødte: Lars Michael Nielsen.

Referat:

1	Godkendelse af dagsorden: Godkendt uden bemærkninger.
2	Status og kort nyt: <i>Nyt fra formanden</i> - Efter sidste bestyrelsesmøde er der afholdt to besigtigelser vedr. naturnationalparkens hegnslinje ved Bondedammen. - 23. november 2025 for bestyrelsen. 13 bestyrelsesmedlemmer deltog sammen med Naturstyrelsens projektteam. De tre scenarier i landskabsanalysen blev besigtiget og drøftet. Bland de fremmødte bestyrelsesmedlemmer var der et flertal for at følge høringsforslaget (scenarie A). Naturstyrelsen var endnu ikke afklaret på sin position. - 4. december 2025 besigtigede formanden igen området med naboer og Naturstyrelsen. Der kom ikke så meget nyt frem. Naboerne talte varmt for at hegnslinjen blev lagt syd om Bondedam (scenarie C). <i>Nyt fra Naturstyrelsen</i> - Styrelsen orienterede om, at arbejdet med etablering af Naturnational Gribskov er fremskredent. Hegnspælene er sat, og trådnettet er ved at blive monteret sammen med lågerne. - Påkørsel af hjorte i Gribskov har været et varmt emne på sociale medier og i TV2 Kosmopol i forbindelse med at opsætning af trådnettet blev påbegyndt. Naturstyrelsen har ikke i data fra Dyrenes Beskyttelse fundet dokumentation, der viser, at hegnet har medført et øget antal påkørsler. Det var heller ikke forventet. Egne lokale observationer understøtter også, at der ikke synes at være et højere antal påkørsler end, hvad der er normalt for årstiden. Naturstyrelsen vil fortsat følge udviklingen. Naturstyrelsen har i øvrigt som led i projektet åbnet skoven/tyndet langs Gillelejevejen for bedre udsyn, ligesom hegnet er trukket behørigt tilbage fra vejkanten. - Kvæget i Hellebæk Kohave er grundet den langvarige vinterperiode blevet støttefodret. Dyrene er ejet af en privat dyreholder, som er ansvarlig for dyrenes velfærd. I et samarbejde med dyreholderen har Naturstyrelsen hjulpet til med at fodre og sikre, at vandingen ved Avlsgården var frostfri. I starten blev dyrene fodret ude i terrænet. Det medførte at publikum undrede sig over de tomme foderstativer ved Avlsgården. Fodringen blev derfor flyttet til den mere synlige placering, hvilket også har den fordel, at dyrene kan ”motionere” vandskarret (kuglevanding), så det sværere fryser til. Der har dog også været tilgængeligt vand ude i terrænet på trods af de islagte søer. - Synlig støttefodring er vigtig. Det er konklusionen.

- Der er igangsat naturplejetiltag i regi af projektet LIFE Open Woods og af hensyn til den sjældne bille eremit. Naturplejen går ud på at lysstille eremit egnede træer, så de får mere sollys og dermed varme. Det drejer sig om ca. 30 træer, hvorved man dels fælder og dels veteraniserer nærtstående træer, så de hurtigere kan udvikle sig til et levested for eremit. Hellebæk er velegnet til dette grundet de mange gamle egetræer.
- Efter en henvendelse fra Hellebæk Kohaves venner er der nedsat en projektgruppe, der skal kvalificere arbejdet med Hellebæk Avlsgård som den overordnede hovedindgang i naturnationalparken. Naturstyrelsen opfordrede til, at bestyrelsen blev repræsenteret. Lone Frandsen meldte sig, og bestyrelsen bifaldt dette.

3

Høringsnotat og indstilling til ændringer efter høringen

Høringen generelt:

- Naturstyrelsen har i høringsperioden modtaget 95 høringssvar fordelt på følgende kategorier:
 - Foreninger: 12
 - Myndigheder: 06
 - Privatpersoner: 77
- Naturstyrelsen har udarbejdet et høringsnotat, som var udsendt sammen med indkaldelsen til bestyrelsesmødet. Notatet sammenskriver høringssvarene i en række temaer, og Naturstyrelsens kommentarer er angivet og herunder om styrelsen finder, at det evt. skal føre til ændringer i projektbeskrivelsen.

Naturnationalparkens afgrænsning og hegn ved Bondedam

- Efter høringen foreslår Naturstyrelsen at naturnationalparkens grænse samt hegnslinjen omkring Bondedammen ændres.

Ud over høringssvarene bygger dette blandt andet på en landskabsanalyse af tre scenarier A (høringsforslaget), B (Flydespærre) og C (hegnslinje syd om søen).

Analysen viser, at det alternative scenarie C, som har et forløb syd om Bondedammen vil have en mindre påvirkning af landskabet ved Bondedammen, det særlige kulturmiljø, naboer mv.

Naturstyrelsen indstiller derfor, at hegnslinjen ændres til et forløb syd om Bondedammen (scenarie C), og at grænsen flyttes til et forløb i søbredden syd om søen.

Naturstyrelsens begrundelse

Landskabsanalyse

Linjeføringen (C) syd om søen, har den laveste påvirkning af parametrene: landskabsværdi, naboer/boliger, kulturmiljø, udsigter og visuel værdi samt sårbare punkter. Skovoplevelsen bevares og de sø nære arealer friholdes for hegn og udsigterne er frie og åbne

Kulturhistorie og fredning

Større hensyn til de kulturhistoriske interesser (udsigt ved Turbinehuset, historisk vejddæmning ved Hellebækvej uden påvirkning, fredet udsigt ved Bondedammen)

Ny viden om indsnævring

Imødegår problemstilling om indsnævring ved Hellebækvej, som kan betyde, at krondyrene ikke finder til skovområdet nord for søen samt, at der kan opstå situationer, hvor krondyr bliver pressede, hvis de møder mennesker i den smalle passage og i værste fald give anledning til ulykker.

Høringssvar fra foreninger og naboers syn

Større hensyn til de nærmeste naboer, idet der holdes afstand til boliger.

Bondedammen og omgivende beboere bliver behandlet på samme måde som beboere ved Koberdam.

En række foreninger (bl.a. Egnshistorisk Forening og Friluftsrådet) ønsker hegnet syd om.

Projektændringen vil skabe goodwill fremfor en stor modstand fra lokalbefolkningen.

Trafik og placering af færst

Færsten kan placeres længere væk fra bebyggelserne i Hellebæk.

Myndighedstilladelser

Den nye hegnsføring vil skabe en lettere proces ved fx placeringstilladelse efter planloven (landskabelige hensyn), VVM-screening (landskab, kulturhistorie, menneskers sundhed) samt fredningsmæssige forhold.

- Konklusionen fra Naturstyrelsens side er at den samlede bedste løsning er at føre hegnslinjen syd om Bondedammen.
- Naturstyrelsen indstiller desuden, at naturnationalparkens grænse flyttes fra et forløb ved Bøsemagergade nord for Bondedam til et forløb, der følger søbredden (sydlig) mellem søens to udløb. Baggrunden er, at styrelsen ønsker at mindske det areal af naturnationalparken, som ligger uden for det ydre vildthege. Det er et af hovedprincipperne ved oprettelsen af naturnationalparker, at de skal afgræsses og styrelsen ønsker derfor af hensyn til risiko for en uønsket præcedens i forhold til øvrige naturnationalparker, at arealet uden afgræsning mindskes mest muligt. Styrelsen har dog samtidig fokus på, at grænsen skal kunne administreres og kunne beskrives og erkendes i terrænet, også på lang sigt. Det er styrelsens opfattelse, at ovennævnte forslag lever op til dette.
- Det reviderede forslag betyder, at det indhegnede areal reduceres med ca. 31 ha til samlet 648 ha. Hegnslængden øges med 750 m, og naturnationalparkens areal reduceres med 17 ha til 673 ha.

- Det blev af et bestyrelsesmedlem fremhævet, at problematikken om indsnævringer evt. også kan være relevant andre steder, og at der bør være fokus ved detailplanlægningen herpå. Styrelsen er enig i, at dette forhold skal have opmærksomhed ved detailplanlægningen.
- Styrelsen oplyste, at der har været afholdt en besigtigelse med Museum Nordsjælland i forbindelse med museets høringssvar. Naturstyrelsen er i samarbejde med museet kommet frem til en række konkrete løsninger i forhold til kulturhistoriske interesser og særligt beskyttede diger, hvoraf nogle fører til mindre ændringer i placering af det ydre vildthejn, fx ved Kobberdammen.

Naturnationalparkens afgrænsning samt hegn ved Ålsgårde

- Naturstyrelsen redegjorde for hegnets placering ved Ålsgårde fastholdes. Styrelsen er dog enig i, at hegnet med fordel kan forsynes med en ekstra låge langs Skindersøvej for beboere i Apperup. Styrelsen finder, at området er rigt på store gamle løvtræer og bl.a. meget gamle individer af eg. Der er et stort naturpotentiale, og biodiversiteten vil blive begunstiget af indførelse af afgræsning med kron dyr. Adgangen til området for lokalbefolkningen vil reelt ikke blive ændret, da de to foreslåede låger er placeret, hvor færdslen ind i området foregår i dag. Der vil ikke være begrænsninger i muligheden for lokalbefolkningens mulighed for at færdes i skovområdet.

Hammermøllen som ny hovedindgang

- Naturstyrelsen finder, at høringsforslag om at Hammermøllen bør være en hovedindgang til naturnationalparken bør imødekommes. Det giver mulighed for formidling, parkering, cafe, toilet mv.

Biodiversitetsfremmende tiltag

- Naturstyrelsen finder, at hørings svar omkring biodiversitetsfremmende tiltag bør imødekommes, således at arealet, hvor der foretages skrab og udsås lokalt høstede frø, kan øges i de mest monotone græsarealer i den vestlige del. I Teglstrup Hegn kan der tilsvarende arbejdes med fjernelse af nåletræerne efter rydning af rødgran på delarealer. En forudsætning for det konkrete omfang af skrab er, at materialet uden problemer kan indbygges andre steder i området. Museum Nordsjælland ønsker at blive kontaktet ved detailplanlægningen for at sikre evt. fortidsminder.
- I projektbeskrivelsen tilføjes afsnit om muligheder for samarbejdsprojekter omkring artforvaltning for særlige nøglearter, fx sommerfugle i de næringsfattige moser eller eremit.

4

Pause

5

Bestyrelsens drøftelser af Naturstyrelsens høringsnotat og indstilling

Notat

- Der var enighed om, at der udarbejdes et notat fra bestyrelsen, som vedlægges den pakke, som Naturstyrelsen indsender til ministeriet med henblik på at

	Miljøministeren godkender udkast til projektbeskrivelsen efter den offentlige høring. - Den efterfølgende drøftelse omhandlede bestyrelsens stillingtagen til det af styrelsen udarbejdede høringsnotat, og særligt Naturstyrelsens indstilling vedr. ændringer i hegnslinje og naturnationalparkens grænse ved Bondedammen samt forhold vedr. faunalommer. - Formanden udarbejder et udkast til notat, som vil afspejle bestyrelsens drøftelse på mødet.
6	Proces for bestyrelsens notat til ministeren Når bestyrelsen har udarbejdet sit notat indsender Naturstyrelsen en samlet pakke til Miljøministeriet bestående af udkast til revideret projektbeskrivelse, Naturstyrelsens høringsnotat, bestyrelsens notat efter høringen og de samlede høringssvar. Herefter skal udkastet til projektbeskrivelse godkendes af forligskredsen samt Miljøministeren. - Det kommende folketingsvalg kan spille ind i tidsrammen for den videre proces.
7	Eventuelt <i>Spørgsmål om udsætningshegn</i> - Af høringsnotatet fremgår en præcisering vedr. et udsætningshegn til krondyr. Naturstyrelsen oplyste, at dette er på baggrund af anbefaling fra krondyrforvalterne i Jægersborg Dyrehave. Herved er det muligt at tilse dyrene efter transporten og lade dem falde til ro, inden de lukkes ud i hele naturnationalparken. Dyrene forventes at skulle være i udsætningshegnet i kort tid (1-4 uger). Hegnet skal bestå i den periode på ca. 2 år, hvor bestanden opbygges. Herefter er det planen at tage det ned igen. Hegnet opsættes vest for Bøgeholm Sø og vil omfatte et areal på ca. 10 ha. - Bestyrelsen bakkede op om udsætningshegnet <i>Bioblitz den 13. juni 2026</i> - I samarbejde med Nationalpark Kongernes Nordsjælland vil der 13. -14. juni blive afholdt en såkaldt bioblitz. Arrangementet er en særlig form for naturovervågning, hvor artseksperter på 24 timer skal finde så mange arter som muligt i naturnationalparken. Der inviteres eksperter, som dækker de fleste artsgrupper, og i løbet af dagen vil der også være events for den almindelige naturinteresserede og familier med børn. - Bestyrelsen opfordres til at deltage i dagen. Mere info vil følge. <i>Tur til Jægersborg Dyrehave den 18. august 2026 (kl. 16-20)</i> - Inspirationstur for bestyrelsen med fokus på forvaltning af hjorte under hegn. Naturstyrelsen har en lang erfaring med forvaltning af krondyr i et bynært område med mange skovgæster og har i de seneste år udvidet området mod nord. Det vil give et godt blik på de forandringer, krondyrene vil betyde i landskabet. Bestyrelsesmøder

	- Når Naturstyrelsen har ansøgt Styrelsen for Grøn Arealforvaltning og Vandmiljø om den såkaldte etableringstilladelse vil projektet komme ind i en lidt mere stille periode. Det er dog hensigten, at fastholde bestyrelsesmøderne. Forventeligt to møder i efteråret 2026. Et af de temaer som ønskes på dagsordenen er naturovervågning.